

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 325 | Tarih 7-13 Eylül

İnsan hakları savunuculuğu alanında faaliyet gösteren bir kuruluş olarak, Türkiye'deki insan hakları ihlallerini yakından takip ediyoruz. Bu kapsamda, hafta boyunca meydana gelen insan hakları ihlallerini ele alan haftalık bir bülten yayınlamaktayız. Ayrıca, vakalara ilişkin güncel istatistikleri ve kaynaklarını, kategorilere ayrılmış şekilde düzenli olarak paylaşmaktayız. Turkey Rights Monitor raporu, 325 haftadır kesintisiz olarak yayımlanmakta olup, insan hakları alanında çalışan kurum, kuruluş ve ilgili yetkililerle paylaşılmaktadır. Güncel bilgi ve istatistiklere web sitemiz üzerinden ulaşabilirsiniz:

<https://turkeyrightsmonitor.com/>

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 31 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

10 Eylül: Çoğu üniversite öğrencisi olan 36 kişi, Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla İzmir merkezli bir operasyon kapsamında tutuklanmalarının üzerinden üç ay geçmesine rağmen, savcılığın henüz iddianame hazırlamaması nedeniyle [tutuklu kalmaya devam ediyor](#).

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunc](#)'tan bir haber alınamadı. Tunc'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

İfade ve Basın Özgürlüğü

10 Eylül: Türk savcılar, Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla yedi gazeteci hakkında terör suçlamalarıyla iddianame [hazırladı](#); gazetecilik faaliyetleri, mesleki ödemeler ve mesajlaşma uygulamalarının kullanımı delil olarak gösterildi.

11 Eylül: 78 yaşındaki Türk karikatürist Nuri Kurtcebe, Facebook'ta yaptığı beş paylaşım nedeniyle Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaretten aldığı mahkûmiyet kararının kesinleşmesinin ardından iki yıldan fazla hapis cezasıyla [karşı karşıya](#).

11 Eylül: Türk savcılar, sürgünde faaliyet gösteren TR724 haber sitesine yönelik, Süleymanlılar dini cemaatine karşı yürütülen operasyonlara ilişkin haberleri nedeniyle Türkiye'nin "dezenformasyon yasası" kapsamında [soruşturma başlattı](#).

12 Eylül: Türk gazeteci Ahmet Polad, Suriye makamlarının kendisini yaklaşık sekiz aylık gözaltı sürecinin ardından Türkiye'ye teslim etmesinden sonra İstanbul'da yargılama öncesi [tutuklandı](#); Polad, Suriye'de tutulduğu süre boyunca işkence gördüğünü belirtti.

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

8 Eylül: Seçilmiş Belediye Başkanı Sinem Dedetaş'ın tutuklanıp görevden uzaklaştırılmasının ardından belediye meclisinde yapılan oylamayla İstanbul Üsküdar Belediyesi tekrar AKP yönetimine [geçti](#).

11 Eylül: Bir Türk mahkemesi, tutuklu İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nu eski Tuzla Belediye

Başkanı Şadi Yazıcı'ya hakaret ettiği gerekçesiyle iki yıldan fazla hapis cezasına [carptırdı](#) ve istinaf süreci devam ederken kendisi hakkında olası bir siyasi yasak kararı verdi.

11 Eylül: Bir Türk mahkemesi, 2023 depremlerinde 35 kişinin hayatını kaybettiği bir apartmanın yıkılmasıyla ilgili olarak iki pastane işletmecisini sekiz yıl hapis cezasına [carptırdı](#) ve sanıkların şartlı tahliyesine karar verdi.

12 Eylül: El yazısıyla tutulmuş mahkeme kayıtları, üst düzey Adalet Bakanlığı yetkililerinin Aralık ayındaki yolsuzluk soruşturmalarından aylar önce, 2013 yılında hâkimleri sınıflandırmaya ve gruplandırmaya başladığını [ortaya koydu](#); bu çalışmaların, hükümet destekli bir grubun Türkiye'nin yargı yönetim organının kontrolünü ele geçirmesinin zeminini hazırladığı bildirildi.

Kürt Azınlık

8 Eylül: Dokuz Kürt mevsimlik tarım işçisi, Bursa'da Amedspor forması giymeleri nedeniyle gerçekleştiğini söyledikleri bir saldırıda [yaralandı](#).

8 Eylül: Eski Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Selçuk Mızraklı, yaklaşık yedi yıl cezaevinde kaldıktan sonra [tahliye edildi](#) ve tutuklu Kürt siyasetçi Selahattin Demirtaş'ın serbest bırakılması çağrısında bulundu.

10 Eylül: Bir Türk polis memuruna, 2015 yılında 16 yaşındaki Kürt genç Mazlum Turan'ı öldürmesi nedeniyle ertelenmiş 18 aylık hapis cezası [verildi](#).

İşkence ve Kötü Muamele

8 Eylül: İnsan Hakları Derneği'nin 2025 raporu, Türkiye'de en az 1.842 işkence veya kötü muamele vakası ile 6.719 keyfi gözaltı vakasını [belgeledi](#).

Kadın Hakları

10 Eylül: Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'na göre, Ağustos ayında Türkiye'de 22 kadın erkekler tarafından [öldürüldü](#), 33 kadın ise şüpheli koşullarda hayatını kaybetti.

Toplumsal Cinsiyet Hakları

13 Eylül: Türk polisi, İstanbul ve Ankara'da LGBTİ+ örgütleri ve mekânlarını hedef alan baskınlarda onlarca

kişiyi [gözaltına aldı](#); yetkililer ayrıca 73 grup ve aktivistin internet siteleri ile sosyal medya hesaplarına erişimi engelledi.